

Legal Alert

Gwarancja udzielona bez wynagrodzenia - nieodpłatne świadczenie dla spółki, której zobowiązanie zostało zabezpieczone

Marzec 2011

W dniu 4 stycznia 2011 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi orzekł, że udzielenie poręczenia kredytu zaciągniętego przez inny podmiot, którego istotą jest gotowość do spłaty zobowiązania obciążającego kredytobiorcę, prowadzi do otrzymania nieodpłatnego świadczenia przez kredytobiorcę, który takie poręczenie otrzymał bez wynagrodzenia (sygn. I SA/Łd 1064/10).

Orzeczenie to jest kolejnym wyrokiem podtrzymującym dominującą obecnie niekorzystną dla podatników linię interpretacyjną i orzecznictwą w zakresie skutków podatkowych nieodpłatnie udzielonego poręczenia i gwarancji.

Dlaczego nieodpłatne poręczenie?

W obrocie gospodarczym często można spotkać sytuacje, kiedy jeden podmiot zabezpiecza kredyt czy pożyczkę zaciągniętą przez inny podmiot ustanowionym przez siebie poręczeniem lub gwarancją, nie pobierając w zamian wynagrodzenia. Zwykle ma to miejsce w relacjach pomiędzy podmiotami powiązаныmi (np. spółkami należącymi do tej samej grupy kapitałowej) i ma na celu uniknięcie dodatkowych kosztów dla kredytobiorcy w związku z zaciągniętym kredytem czy pożyczką.

Jakich argumentów użył sąd?

Zgodnie z przytoczonym orzeczeniem, nieodpłatne świadczenie występuje, gdy jeden podmiot dokonuje świadczenia na rzecz drugiego podmiotu, który z kolei nie przekazuje w zamian żadnego świadczenia. Zatem, gdy udziałowiec spółki udziela na jej rzecz nieodpłatnie poręczenia kredytu czy gwarancji spłaty zaciągniętego zobowiązania, spółka ta otrzymuje nieodpłatne świadczenie. Jeśli zaś chodzi o wartość takiego świadczenia, sąd uznał, że należy ją określić na podstawie wynagrodzeń stosowanych przez podmioty oferujące tego typu usługi na rynku za wynagrodzeniem.

Podejście prezentowane w przeszłości

Warto przypomnieć, że w przeszłości organy podatkowe prezentowały odmienne stanowisko w tej sprawie - przychyłały się do uznania, że faktyczne przysporzenie dla podmiotu, którego zobowiązanie zostało zabezpieczone poręczeniem czy gwarancją ma miejsce dopiero w momencie spłaty przez poręczyciela poręczonego zobowiązania, a nie już w momencie ustanowienia poręczenia. Jednak podejście to uległo zdecydowanej zmianie w 2010 roku, kiedy to wydanych zostało szereg interpretacji i orzeczeń wskazujących, że podmiot, którego zobowiązania są zabezpieczone nieodpłatnie odnosi korzyść finansową już w momencie udzielenia poręczenia. W normalnych warunkach podmiot nie działający w grupie byłby bowiem zmuszony do skorzystania z usług podmiotów świadczących tego typu usługi za wynagrodzeniem i zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia.

Zmiana podejścia – konsekwencje praktyczne

W praktyce ugruntowanie nowego podejścia oznacza, że każde zabezpieczenie zobowiązań bez wynagrodzenia może pociągać za sobą negatywne konsekwencje podatkowe w postaci oszacowania nieodpłatnego świadczenia podlegającego opodatkowaniu. Może to dotyczyć nie tylko zabezpieczeń ustanawianych od momentu zmiany podejścia, czyli od 2010 roku, ale również tych, które zostały ustanowione wcześniej, o ile termin przedawnienia zobowiązań podatkowych za ten okres jeszcze nie minął. Z perspektywy 2011 roku będą to umowy obowiązujące w okresie od 1 stycznia 2005 roku.

Kontakt
Agata Niezychowska
E-mail ►
+48 22 50 50 762

WIERZBOWSKI EVERSLEDS